

توضیح تشنج :

مغز مرکز کنترل تمام واکنش های ارادی و غیر ارادی در بدن است . مغز از سلول های عصبی که به طور طبیعی از طریق فعالیت های الکتریکی با یکدیگر ارتباط دارند تشکیل شده است . تشنج هنگامی رخ می دهد که قسمت یا قسمت هایی از مغز به دفعات زیاد سیگنال های غیر عادی که باعث قطع موقت عملکرد الکتریکی عادی مغز شود را دریافت کنند .

انواع تشنج :

تشنج موضعی : زمانی رخ می دهد که عملکرد الکتریکی مغز در یک یا چند ناحیه از مغز مختل شود. در تشنج موضعی ساده هوشیاری از دست نمی رود ولی در تشنج موضعی پیچیده هوشیاری در هنگام بروز تشنج از دست می رود .

تشنج گسترده : هر دو طرف مغز را در بر می گیرد. در هنگام تشنج و پس از آن هوشیاری فرد از دست می رود .

علل تشنج :

با این که هنوز علت اصلی بروز تشنج مشخص نیست ، اما علل شایعی که باعث بروز تشنج می شوند را می توان برشمرد :

نوزادان و شیرخواران :

- آسیب دیدگی های حین تولد
- مشکلات مادرزادی
- تب و عفونت

کودکان، نوجوانان و بزرگسالان :

- مصرف الکل یا مواد مخدر
- آسیب دیدگی یا ضربه سر
- عفونت های سیستم عصبی
- بیماری های مادرزادی
- عوامل ژنتیکی
- بیماری های مغزی پیشرونده
- بیماری آلزایمر
- سکنه مغزی یا تومور مغزی
- ترک مواد مخدر
- داروها
- افزایش فشارخون
- نارسایی کلیوی
- کاهش سدیم، کلسیم و گلوکز خون

علائم تشنج :

با توجه به نوع تشنج فرد ممکن است درجات مختلفی از علائم را تجربه کند . با این حال علائم عمومی آن عبارتند از :

- ❖ خیره شدن به یک ناحیه
- ❖ ترس یا عصبانیت
- ❖ تهوع
- ❖ سرگیجه
- ❖ علائم دیداری از قبیل نورهای چشمک زن
- ❖ نقاط و یا خطوط موج

بعد از این علائم هشدار دهنده علائم خاص شروع می شود :

- ❖ سرازیر شدن آب یا کف از دهان
- ❖ حرکات چشم ها
- ❖ خرناس کردن
- ❖ از دست دادن کنترل ادرار و مدفوع
- ❖ تکان دادن تمام بدن
- ❖ افتادن ناگهانی
- ❖ طعم تلخ یا طعم فلزی در دهان
- ❖ به هم فشردن دندان ها
- ❖ توقف موقتی تنفس
- ❖ گرفتگی عضلات به همراه کشش و حرکات سریع اندام ها

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

بمفlet آموزشی تشنج

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: پروفر و سودارث

- لباس های تنگ بیمار را باز کنید
- هرگز سعی نکنید تا فک های بیمار را که در اثر اسپاسم فشرده شده است به زور باز کنید و چیزی بین دندان ها قرار ندهید
- هیچ کوششی در جهت مهار کردن یا محدود کردن بیمار در طول تشنج نکنید
- در صورت امکان بیمار را به پهلو خوابانیده و سر او را اندکی به طرف جلو خم نمایید تا زبان به سمت جلو متمایل شده و تخلیه بزاق به راحتی صورت بگیرد
- اگر بیمار روی تخت قرار دارد، بالش ها را برداشته و نرده های کنار تخت را بالا ببرید

مراقبت های بعد از بروز تشنج :

- بیمار را در همان وضعیت خوابیده به پهلو نگه دارید که ترشحات داخل دهان و حلق باعث ایجاد خفگی نشوند
- بعد از بیدار شدن بیمار و به دست آوردن هوشیاری، او را نسبت به محیط اطراف آشنا کنید
- بیمار را به حفظ خونسردی و آرامش دعوت کنید
- هیچ گاه بدون مشورت با پزشک، خودسرانه داروهایتان را تغییر ندهید و یا قطع نکنید

تشخیص تشنج :

- ✓ آزمایش خون
- ✓ الکتروانسفالوگرام یا نوار مغز (EEG)
- ✓ ام آر آی
- ✓ سی تی اسکن
- ✓ کشیدن مایع از نخاع (LP)

مراقبت های هنگام بروز تشنج :

- اطراف بیمار را خلوت کنید و از دید افراد کنجکاو دور نگه دارید
- در صورت امکان ، بیمار را بر روی زمین قرار دهید و اگر در ارتفاع است (مثل نزدیک پله ها) ، او را از خطر سقوط محافظت کنید
- سر را با استفاده از یک بالش محافظت کنید و از بروز آسیب سر پیشگیری نمایید

